

Nro.

95.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 26go Kwietnia 1797.

Gazety.

FRANCYA.

Dalszy ciąg rapportu J. Buonaparte.

Tym czasem Diwizya *Masseny* stanąłszy w *Bellurn* ściga nieprzyaciela cofającego się z strony *Cadore*, otacza straż jego tylną, bierze w niewolę 700. ludzi, między któremi 100. kuzarów 1. Półkownik i Jen: *Lusignan* kommandujący całym śrzedkiem. Dziesiąta półbry-

brygada strzelców iak zazwyczaj, pięknie się popisała. Jenerał *Lusignan* okrył się był nieflawą przez przykre postępowanie z naszymi choremi z *Breſcia*, rozkazałem więc, ażeby nie był wymieniony, lecz zaprowadzony do Francyi.

Dnia 16. Marca Diwizye Jenerałów *Gvieux*, *Bernadotte* i *Serrurier* rano bardzo z różnych mieysc ku *Valvasone* się udały. Naypierwsza z nich przybywszy pod to mieysce, stawa nad brzegiem *Tagliamento* o godzinie 11. przed południem. Woysko Cesarſkie ufortyfikowane z drugiey strony rzeki, chce nam bronie iey przebycia. Mój Adju-tant i Szef szwadronu *Croisier* na czele 25. ludzi poszedł aż ku samym okopóm, dla rozpoznania, lecz wystrzałem kartaczawi przyięty został. — Diwizya Jenerała *Bernadotte* w południe tam stanęła. Rozkazałem natychmiast Jen: *Gvieux* udać się w lewą dla przeyscia rzeki pod zastoną 12. armat. Jenerał *Bernadotte* miał ją po prawey przebywać, obydwie więc Diwizye staia w porządku bitwy. Jen: *Dommartin* na lewey a Jen: *Lespinasse* na prawey zaczynaią nayżywszą kanonadę. Jen: *Duphot* na czele 27mey pół-

półbrygady ietkiej piechoty, rzuca się w rzekę i w krótcie szczęśliwie na drugi brzeg przebywa. Jenerał *Bon* wspierał go grenadyerami z Diwizyi *J. Guieu*. *J. Marat* toż samo na prawey uczynił, wspierany także od grenadyerów Jen: *Bernadotte*. Cała linia zaczyna maszerować. Jazda nieprzyjacielska chciała pokilkakrotnie uderzyć na naszą piechotę, lecz zawsze bezskutecznie. Przebyliśmy rzekę i Cesarscy wszędzie w rozypkę poszli. Chcieli jeszcze potym nasze prawe skrzydło swą jazdą, a lewe piechotą odeprzeć. Posłałem na przeciw nim Jenerał: *Dugna* i Jener: *Adjutanta Kellermana* na czele jazdy od rezerwy, i ci przy pomocy piechoty dowodzoney od Jen: *Mireur* rozgromili jazdę nieprzyjacielską, zabrawszy w niewolę Jenerała, który nią kommanderował.

Diwizya Jen: *Serrurier* iak tylko część iey iaka nadeszła, zaraz rzekę przebyła, stanęła w porządku do bitwy służąc za rezerwę. — Zabraliśmy nieprzyjacielowi dnia tego 6. armat, 1. Jenerała, wielu wyższych officezów i 4. do 500. niewolnika. Szypkość w naszych obrotach wojskowych, wyższość naszej

artyleryi tak zatrwożyły woyska Austryaków, iż się nie zatrzymując, lecz pożytkując z nocy, spiesznie się cofnęły. Je: Adjuwant *Kellermann* kilka razy szabłą raniony został, gdy z zwyczajną swoją odwagą na nieprzyjaciela uderzył. — Chcę się zatrudnić nadgrodzieniem officerów, którzy się w tych różnych potyczkach pięknie popisali. Podpisano *Buonaparte*.

Drugi rapport Generała *Buonaparte* jest następujący:

Z głównej kwatery w *Gradyška* dnia 20. Marca.

„ Obywatele Direktorowie! Doniosłem wam dawniej o przeysciu przez *Piave*, potyczce przy *Langare* i *Sacile* i bitwie przy przebyciu *Tagliamento* — Dnia 18. Marca Diwizya Jen: *Bernadotte* o godzinie 3 zrana wyruszywszy, zbliżyła się do *Palma Nuova*, i stanęła nad rzeką *Torre*, gdzie przyzło do spotkania się między naszymi huzarami i nieprzyjacielskimi. — Diwizya Jen: *Serrurier* wzięła stanowisko po prawey, Diwizya zaś Jen: *Gvioux* po lewey. Obywatela *Lafalle* posłałem z 24tą półbrygadą strzelców do *Udine*.

Nie-

Nieprzyjaciel za zbliżeniem się naszym opuścił *Palma Nuova*, tam 30,000. porcyi chleba, i 1000. cetnarów mąki znaleźliśmy. Arcy-Xiąże Karol 10ciu dniami w przód miejsce to do Wene-tów należące opanował, chciał się w niem utrzymywać czas iaki, lecz nie miał dosyć czasu na jego umocnienie.

Dalzy ciąg potém.

AUSTRYA.

Zdarzenia wojenne.

Z *Wiednia* dnia 16. *Kwietnia*. *Norwe* rapporta nadesłane z *Tyrolu*, datowane dnia 13. *Kwietnia*, donoszą: że *Jenerał Maior Baron Loudon* po tegim spotkaniu się z nieprzyjacielem, opanował stanowisko *Lavis*, i aż do pół drogi od *Trydentu* go ścigał, a przy tey okoliczności znaczną liczbę zabrał niewolnika.

Korpus pod kómmendą *Feldmarszałka Lieut: Bar: Kerpen* zostające, w nieprzerwanem znayduie się poruszeniu, i coraz daley odpiera nieprzyjaciela.

Dnia

Dnia 10. wyruszyło rzeczone korpus z *Bruneggen* do *Niederndorf*, nieprzyjaciel opuścił spiesznie swoje stanowisko pod *Lienz*, na które to miasto 100,000. Złotych Ryńskich kontrybucyi był nałożył, lecz nie wybrawszy iak tylko 25,000. Zł. Ryń. na rełztę 4. zakładników wziął z sobą.

Przy wyciągnienu z *Lienz* nieprzyjaciel w tatecznych okolicach wiele rabunków i spustoszeń popełnił, co świeżym jest dowodem, iak mało w iego po wszystkich miejscach rozrzuconych manifestach znajduie się prawdy, w których spokojnym mieszkańcom opiekę, bezpieczeństwo i dobre obeyście się tak uroczyście zwyki zapewniać.

Z *Wiednia* dnia 17. *Kwietnia*.

Ciągle posuwanie się Jen: *Maiora Bar: Loudon w Tyrolu* z swém korpu-
sem; przedświadcza każdego o szczegól-
nieyszem meście iego podkommendnych
woysk i wspierających go uzbroionych
mieszkańców.

Stóso-

Stósownie do nadesłanego dzisiaj raportu z *Trydentu* pod 12. t. m. datowanego, wypędził tenże Jenerał nieprzyjaciela z *Roveredo*, *Torbole* i *Riva*, i osadził te miejsca swém żołnierzem. W tych zdarzeniach kilka magazynów żywności, 1. prochu, 12. armat i 400. niewolnika odebrał nieprzyjacielowi.

Podług uczynionych mu doniesień od forpocztów, nieprzyjaciel retyruje się ku *Rivoli*. Jenerał Maior B. *Loudon* przyrzeka, iż złączenie z obywatelami będzie się starał korzystać z pomyslnych tych zdarzeń.

Z Wiednia dnia 19. Kwietnia.

Dnia 14. t. m. wyjechał ztąd Arcy-Xiąże, a dnia 15. Arcy-Xiężniczka *Amalia* z Francuską Królowną udała się do *Pragi*; Następca zaś Tronu i młode Arcy Xiężniczki, dzieci Cesarza Jmci odjechały dnia 17. do *Budy*.

Przygotowania do obrony miasta dzieją się z wielkim zapalem, i codzień znaczny wzrósł biorą. Przeznaczone do naszego miasta wojska przybywają po-
ma-

mału, i ściągają się do oszańcowanego obozu na gorze Wiedeńskiej zwanej, i innych okolicach w koło Wiednia będących. Wartę w mieście odbywają po części mieszczanie.

Liczni Wolontaryusze, którzy ochotnie swe usługi na obronę oycyzny ofiarowali, zgromadzili się w Poniedziałek z rana (dnia 17. Kwietnia) na stoku (*Glacis*, dokąd Cesarz Jmość i Cesarzowa także przybyli. Cesarzowa Jmć rozdała wstęgi własną iey szyte ręką różnem korpusom wolontaryuszów, któremi przyozdobione chorągwie, do poświęcenia przyniesione były. Po tej ceremonii wykonali uroczyscie wolontaryusze przyśięgę wierności, a po wysłuchaney Mszy S. wymaszerowali pod dowództwem swoich officerów na wyznaczoną sobie pierwszą stacyę w *Klosterneuburg* i tamteyszą okolicę. Drugi oddział wolontaryuszów dnia następującego ztąd wyrulżył.
